

15.12.2014

Kj/3

§ 1323

Lausunto eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen selvitys- ja lausuntopyyntöön europarlamenttivaalien laitosäänestyksestä

HEL 2014-011365 T 03 01 02

Dnro 3762/2/14

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle seuraavan selvityksen ja lausunnon europarlamenttivaalien laitosäänestyksestä:

Helsingissä on vaalilain 9 §:n 1 momentin 3 kohdan mukainen laitosäänestys järjestetty tässä lainkohdassa mainituissa laitoksissa; sairaaloissa, ympärivuorokautista hoitoa antavissa sosiaalihuollon toimintayksiköissä sekä rangaistuslaitoksissa.

Ratkaisevaa laitosäänestyksen järjestämisen osalta on se, annetaanko yksikössä ympärivuorokautista hoitoa. Käytännössä edellytyksenä on ollut se, onko laitoksessa tai yksikössä ympärivuorokautista henkilökuntaa. Helsingin noudattama käytäntö on äänestäjien kannalta yhdenvertaista, sillä äänestys on toimeenpantu niissä yksiköissä, joissa on ympärivuorokautista hoitoa.

Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta on pyytänyt tiedot Helsingissä sijaitsevista vaalilain 9 § 1 momentin 3 kohdassa mainituista laitoksista ja ympärivuorokautista hoitoa tarjoavista sosiaalihuollon toimintayksiköistä kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden osastosta. Laitosäänestys on järjestetty tämän asiantuntijaviranomaisen antamien tietojen pohjalta laitoksissa sekä sosiaalihuollon ympärivuorokautista hoitoa antavissa toimintayksiköissä.

Laitokset ja ympärivuorokautista hoitoa antavat sosiaalihuollon toimintayksiköt, joissa europarlamenttivaalien laitosäänestys järjestettiin, on lueteltu lausunnon liitteessä 2. Vuoden 2015 eduskuntavaalien laitosäänestyspaikkojen selvittäminen ja määrääminen on vireillä keskusvaalilautakunnan ja sosiaali- ja terveystieteiden osaston taholla.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

15.12.2014

Kj/3

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen selvitys- ja lausuntopyyntö 15.9.2014.pdf
- 2 Vaalitoimikuntalaitokset europarlamenttivaalit 2014 khs.pdf

Otteet

Ote

Eduskunnan
apulaisoikeusasiamies

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Selitys- ja lausuntopyyntö

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies pyytää Helsingin kaupunginhallituksen selvityksen kaupungin alueella sijaitsevista ympärivuorokautista hoitoa antavista sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköistä sekä ilmoittamaan, missä kaikissa on järjestetty laitosäänestys. Lisäksi on pyydetty selvitys, missä kaupunginhallituksen määräämissä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä on laitosäänestys järjestetty.

Vaalilain 9 §:n 1 momentin 3 kohdan mukainen laitosäänestys

Vaalilain 9 § 1 momentin 3 kohdan mukaan laitosäänestyspaikkoja ovat sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Tällaisia laitoksia ovat:

- sairaalat, joihin luetaan yleissairaalat, terveyskeskusten vuodeosastot, psykiatriset sairaalat ym.
- ympärivuorokautista hoitoa antavat sosiaalihuollon toimintayksiköt, joita ovat esimerkiksi vanhainkodit ja vastaavat yksiköt, hoito-, hoiva- ja veljeskodit, sosiaalihuoltolaissa, vammaishuoltolaissa ja kehitysvammalaissa tarkoitetut palvelutalot, asuntolat, päihdehuoltolaitokset, kehitysvammaisten erityishuoltolaitokset jne.
- muut kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt
- rangaistuslaitokset, joita ovat vankilat, työsiirtolat, vankimielisairaalat ym.

Vaalilain 9 § 1 momentin 3 kohdassa laitokseksi on määritelty ympärivuorokautista hoitoa antavat sosiaalihuollon toimintayksiköt. Niihin kaikkiin on siten järjestettävä ennakoäänestys. Ratkaisevaa on se, annetaanko yksikössä ympärivuorokautista hoitoa, ei niinkään yksikön nimi. Käytännössä tämä edellyttää yleensä laitoksessa ympärivuorokautista henkilökuntaa. Esimerkiksi tavanomainen palveluasuminen ei lähtökohtaisesti täytä ympärivuorokautisen hoidon kriteeriä, jollei kyseessä ole ns. tehostetusta palveluasumisesta, joissa hoitohenkilökunta on paikalla myös yöaikaan. Laitoksissa hoidettavina olevat ja rangaistuslaitoksiin otetut voivat vaihtoehtoisesti äänestää ennakolta yleisissä ennakoäänestyspaikoissa tai jos he ovat kirjoilla laitoksessa tai toimintayksikössä ja tämä on näin ollen heidän kotinsa, eivätkä he pääse äänestys- tai ennakoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, äänestää kotonaan taikka myös vaalipäivän äänestyksessä äänestysalueellaan, jos se on heille mahdollista.

Helsingissä laitosten äänestys on järjestetty Vaalilain 9 § 1 momentin 3 kohdassa mainituissa laitoksissa ja sosiaalihuollon toimintayksiköissä, joissa on ympärivuorokautista hoitoa. Helsingin noudattama käytäntö on yhdenvertaista äänestäjiä kohtaan.

Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta on pyytänyt tiedot Helsingissä sijaitsevista vaalilain 9 § 1 momentin 3 kohdassa mainituista laitoksista ja ympärivuorokautista hoitoa tarjoavista sosiaalihuollon toimintayksiköistä kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden osastosta. Laitosten äänestys on järjestetty tämän asiantuntijaviranomaisen antamien tietojen pohjalta laitoksissa sekä sosiaalihuollon ympärivuorokautista hoitoa antavissa toimintayksiköissä.

Suunniteltaessa ennakoäänestyksen järjestämistä laitoksissa ollaan keskusvaalilautakunnan taholta yhteydessä laitosten johtoon ja henkilökuntaan. Äänestys pyritään toimeenpanemaan niin tarkoituksenmukaisella tavalla kuin se on kulloinkin mahdollista. On huolehdittava siitä, että äänestysjärjestelyt eivät vaaranna laitoksen varsinaisen toiminnan häiriötöntä sujumista. Joidenkin pienten toimintayksiköiden, joissa äänestäjät ovat kirjoilla ja joiden koti näin ollen toimintayksikkö on, johto ja henkilökunta, on pitänyt kotiäänestystä asukkaiden kannalta parempana vaihtoehtona.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

15.12.2014

Kj/3

Liitteet

- 1 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen selvitys- ja lausuntopyyntö 15.9.2014.pdf
- 2 Vaalitoimikuntalaitokset europarlamenttivaalit 2014 khs.pdf

Otteet

Ote
Eduskunnan
apulaisoikeusasiamies

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu